

Niezależność banku w modelu SaaS, czyli outsourcing systemów bankowych w praktyce

Jacek Chylarecki, *Senior Business Consultant* Software Mind S.A.

SaaS (*Software as a Service*) to próba zawężenia szerokiego pojęcia outsourcingu do grupy usług i produktów powiązanych ściśle z obszarem IT dotyczącym oprogramowania. Według naszej opinii jednym z większych beneficjentów outsourcingu może być właśnie bankowość spółdzielcza.

Jeśli przyjąć, że SaaS to nie tylko model *bank <-> dostawca rozwiązań IT*, ale również *bank spółdzielczy <-> bank zrzeszający* – to liczby mówią same za siebie. Największe zrzeszenie – Grupa BPS S.A. – to łącznie 348 niezależnych banków spółdzielczych. Świadczenie usług na rzecz zrzeszonych banków spółdzielczych to jedno z podstawowych zadań banku zrzeszającego – w tym usług z zakresu IT, tj. rozliczenia elektroniczne, czy chociażby wspólna platforma poczty elektronicznej utrzymywana przez zrzeszenie. Oczywiście nie wyklucza to możliwości korzystania przez banki spółdzielcze z innych usług oferowanych na rynku – chociażby popularny *Cash processing*.

Z powyższych przykładów można jednak wysnuć pewien wniosek – *outsourcingujemy* usługi, które są powiązane bezpośrednio z pracą operacyjną banku lub które nie mogą być realizowane samodzielnie przez bank spółdzielczy (np. rozliczenia z Krajową Izbą Rozliczeniową). A co z systemami IT bardziej zaawansowanymi – tymi bliżej biznesu, sprzedaży, transakcji, ale również ryzyka, windykacji itp., czy tu również możliwy jest model SaaS? W tym miejscu zaczynają się pojawiać pierwsze wątpliwości – co z niezależnością, bezpieczeństwem danych i swobodą działania. Czy oddanie utrzymania i rozwoju kluczowych systemów całkowicie poza bank

nie spowoduje zbytniego ograniczenia jego możliwości samostanowienia i rozwoju? Spróbujmy odpowiedzieć na to pytanie.

Na początek zdefiniujemy pojęcie niezależności banku z perspektywy wykorzystania systemów IT wspierających biznes w zakresie definicji produktów (rachunki, lokaty, kredyty) i ich sprzedaży. Jakie elementy czy funkcjonalności takiego systemu centralnego lub parametry usługi utrzymania pozwalają na zachowanie pełnej swobody w prowadzeniu biznesu? Z całą pewnością należy do nich zaliczyć:

- możliwość dostosowania produktów do własnych potrzeb i przyjętej strategii sprzedaży poprzez ustalenie prowizji, marży, czasu trwania (kredyt, lokata) i innych cech charakterystycznych dla różnego rodzaju produktów,

- pełny dostęp do przetwarzanych danych,
- dostęp do wielu raportów i danych źródłowych,
- pełne bezpieczeństwo danych,
- możliwość zgłoszenia usterek w systemie z gwarantowanym czasem ich usunięcia,
- zgłaszanie zmian do systemu.

Powyższą listą nie wyczerpuje wszystkich cech, którymi można zdefiniować odrębność banku z perspektywy systemów IT, jednak wydaje się, że są to elementy najistotniejsze, które dają możliwość samostanowienia i kreowania biznesu wedle własnej strategii.

Pytanie, czy tak zdefiniowana niezależność jest możliwa do realizacji w systemach IT dostarczanych na zasadzie usług? Naszym zdaniem odpowiedź brzmi: możliwa to za mało – jest koniecz-



na i wymagana przez rynek. Rynek wynajmu oprogramowania w Polsce, wedle różnych prognoz, w sektorze MŚP szacowany jest w okolicach 200 mln zł rocznie. Wzrost udziału SaaS w rynku oprogramowania prognozowany jest na 13 proc. w 2011 r. do aż 50 proc. w roku 2013. Rynek usług świadczonych w modelu SaaS nabiera na sile, bo rośnie zapotrzebowanie na takie usługi, a to oznacza, że realnie wspiera rozwój biznesu, jednocześnie nie ograniczając go.

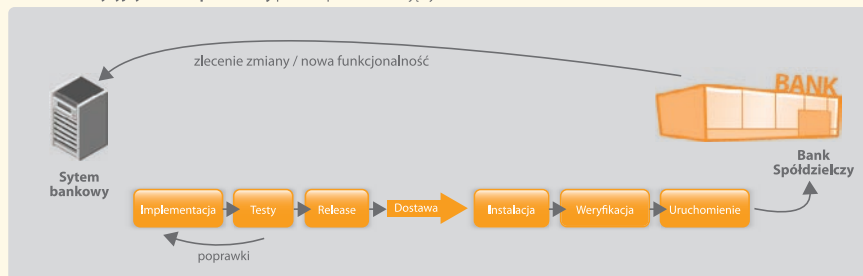
Rynek finansowy od dawna przygląda się uważnie wdrożeniom w oparciu o model SaaS i wielu przypadkach sukces i wola realizacji projektów uzależniona jest od pozytywnego rozwiązania kwestii:

- bezpieczeństwa danych,
- swobody w dostosowywaniu rozwiązania do własnej strategii i pomysłu na biznes.

Pierwszy obszar pozostaje na chwilę obecną w zasadzie tylko głęboko zakorzenionym przyzwyczajeniem, że nikt poza bankiem nie może przechowywać danych jego klientów. Regulacje odnośnie usług *outsourcingowych* świadczonych na rzecz banków w żadnym razie tego nie zabraniają, jednak są obostrzone rygorystycznymi zarządzeniami KNF, tj.:

- firma *outsourcingowa* musi wyrazić zgodę na kontrolę uprawnionych do tego organów (w tym m. in. KNF),

Model tradycyjny - Bank Spółdzielczy posiada pełną instalację systemu



- na ich wezwanie ma obowiązek udostępnić wszystkie pomieszczenia i procedury,

- musi mieć plany awaryjne na wypadek sytuacji kryzysowej. I tak dalej.

Drugi obszar z kolei sugeruje, że bank poprzez posiadanie własnej instalacji systemu może szybciej reagować na zmiany zachodzące na rynku. Pytanie, czy jest to rzeczywiście prawda? Poniższy diagram pokazuje dwa modele zgłoszenia zmiany do systemu – tradycyjny i SaaS. Koszt i czas wdrożenia zmiany w modelu tradycyjnym może przekroczyć zyski z jej wdrożenia, gdzie równolegle w drugim modelu poprzez efekt skali zamówienia i jej realizacji całkowicie poza odbiorcą usługi rokuje dużo większe szanse na końcowy sukces.

Podsumowując – model dostarczania oprogramowania jako usługi – SaaS – żeby miał sens i biznesowe uzasadnienie, nie może odbywać się kosztem ograniczenia niezależności i swobody

banku. Praktyka pokazuje jednak, że technologia już kilka lat temu przestała stanowić w tym obszarze ograniczenie – szybkie i jednocześnie relatywnie niedrogie łącza telekomunikacyjne, nowe technologie w zakresie budowy systemów i ich integracji pozwalają na urzeczywistnienie modelu SaaS również w kluczowych obszarach funkcjonowania banku. Hamulcem w tym przypadku wydaje się nadal ostrożność banków do zmian w obszarze technologii informatycznych. Rzeczywistość jednak, tym bardziej ta pokryzysowa, szukająca ograniczenia kosztów poprzez efektywniejsze metody zarządzania i wykorzystania zasobów IT może zdopingować wiele banków do udzielenia większego kredytu zaufania dla nowych rozwiązań IT, co w przypadku banków spółdzielczych może pozwolić na podjęcie dynamicznej konkurencji z czołowymi bankami komercyjnymi. □

Więcej informacji: www.softwaremind.pl

Model SaaS - system jako usługa

